

RUHNU VALLA ARENGUKAVA 2015-2018

Ruhnu valla arengukava kui laiapõhjaline strateegiline raamdokument on esindus- ja võimuorganite kohaliku elu eduka korraldamise eelduseks, valla tuleviku kujundamiseks ja selle elluviimise tarvis ressursside paigutamiseks. Arengukava on pika- ja lühiajalise arengu eesmäärke määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab Ruhnu valla majandusliku, sotsiaalse, kultuurilise ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi.

Arengukava kui töödokument vajab pidevat ajakohastamist, mistõttu jätkatakse regulaarselt käesoleva arengukava läbivaatamist, kaasates kohalikke elanikke ning äri- ja mittetulundusorganisatsioone valla ees seisvate ülesannete sihipärasusse lahendamisse.

1. Ruhnu valla arengukava määravad põhimõtted

1.1. Ruhnu valla arengukava on aluseks valla eelarve, eelarvestrateegia, riiklike ja kohalike investeerimiskavade ning tegevusvaldkondade arengukavade koostamiseks.

1.2. Arengukava lähtub:

1.2.1. Ruhnu valla saarelisest asendist;

1.2.2. valla sotsiaalmajandusliku olukorra hetkeseisust;

1.2.3. viimaste aastate arengu tulemustest;

1.2.4. Ruhnu valla tulevikuvisionist.

1.3. Arengukavast tulenevalt arendatakse välja valdkondade arengukavad.

1.4. Arengukava valdkondade sidusus ja valdkondade arengule suunatud meetmed on kooskõlas.

1.5. Arengukava täitmiseks vajalike meetmete rakendamisel saavutatakse erinevate huvigruppide kokkulepe.

1.6. Uuenduslike ideede ja algatuste toetamine.

1.7. Arengukavast lähtuvate tegevuste eesmärgipärasuse ja tulemuslikkuse jälgimine.

2. Ruhnu olukorra ülevaade

Ruhnu valda on sisse kirjutatud 153 inimest, kellest alaliselt (aastaringelt) elab saarel 54 inimest. Vallas tegutseb Ruhnu Põhikool, milles õpib 11 õpilast (seisuga 2014 september).

Kooli tegutseb 1875.a. ehitatud Ruhnu pastoraadi hoones rendilepingu alusel. Kooli õpikeskkond ei vasta kaasaegsetele nõuetele. Kooli materiaalne baas ja varustatus õppevahenditega on rahuldav.

Valla asutusena tegutsev raamatukogu asub omaette hoones, mis kuulub vallale. Raamatute hoiutingimused on head, eraldi ruumis on kahe arvutiga internetipunkt. Raamatukogus puudub vesi ja kanalisatsioon. Valla rahvamaja tegutseb omaette hoones, mis kuulub samuti vallale. Ruhnu muuseum tegutseb Rannarootsi Muuseumi filiaalina, ekspositsioon asub vallale kuuluvas majas tasuta rendilepingu alusel.

Regulaarse transpordiühenduse pidamiseks saare ja maismaa vahel on kaasaegne sadam, mille operaatoriks on OÜ Saarte Liinid ja Tallinna lennuvälja filiaalina tegutsev Ruhnu lennuväli.

Saarel tegutseb eraettevõttena kaks kauplust ja kolm turismitalu

Visioon:

Ruhnu on jätkusuutliku maaelu ja mitmekülgse väikeettevõtlusega, inimsõbralik ja turvaline, looduslikult ja kultuuriliselt omanäoline väikesaar.

2.1. Saar on soovitud paik nii elamiseks ja töötamiseks kui ka puhkamiseks.

2.2. Ruhnu on hoitud looduskeskkonnaga paik, kus on mitmekülgsed võimalused eneseteostuseks, vaba aja veetmiseks, sportlikuks ja kultuurialaseks tegevuseks.

2.3. Ruhnus on võimalik saada konkurentsivõimelist põhiharidust ja vajalikku täiendõpet; korraldatud on eelkooliealiste laste hoid.

2.4. Jätkub pidev infrastruktuuri parendamine - sadam, lennuväli, teed, tehnorajatised ja -võrgud, kvaliteetne elektrienergia.

- 2.5. Ettevõtluses on esindatud peale põllumajanduse, teeninduse ja ehituse ka töötlev tootmine (metsamaterjali töötlemine, ravivesi jm).
- 2.6. Ruhnu saarel tegeletakse nii kutselise- kui harrastuskalapüügiga
- 2.7. Ruhnu saarel ei toetata geneetiliselt muundatud organismide kasvatamist.
- 2.8. Ruhnu saarel toetatakse Eesti põlistõugu loomade kasvatust: eesti maakarja veis, eesti hobune, eesti maalammast.
- 2.8. Vald pakub ise või läbi allasutuste ka erasektorile omaseid teenuseid, kui need ei ole ebaterveks konkurentsiks kohalikele eraettevõtjatele.
- 2.9. Sotsiaal- ja tervishoiusüsteem toimivad.
- 2.10. Saarel tagatakse esmane päästevõimekus nii merel kui maismaal

3. Arengukava tähtsamad valdkonnad aastani 2018

3.1. Transport

3.1.1. Transpordikorraldus peab tagama:

- saare elanike liikumisvabaduse esmavajalikel toimetamistel;
- saare vajaduse ehitusmaterjalide jm varustamisel;
- kohaliku ettevõtluse vajadused;
- turistide ja teiste huvitatud isikute (ametnikud ja teised isikud, kelle vajadus piirdub lühiajalise saarel viibimisega) tuleku saarele;
- jäätmekorralduse vajadused.

3.1.2. Transpordikorraldus mandri ja Saaremaaga on riigi pädevuses. Koostöös pädevate riigiasutustega tagatakse toimiv ja saare vajadusi rahuldav transpordikorraldus

3.1.3. Laevauhendus Pärnuga toimub vähemalt 3 korda nädalas, võimaldatakse ühepäeva laevareisid Saaremaale vähemalt 2 korda nädalas;

3.1.4. Navigatsiooniperioodil toimuvad vajadusel suurema parvlaevaga reisid (suuremõõtmelised veosed, jäämevedu, loomad);

3.1.5. Lennuühendus nii Saaremaa kui ka Pärnuga toimib ka väljaspool merenavigatsiooni perioodi, vajadusel ka suvisel perioodil.

3.2. Elamumajandus

Elukeskkonna areng peab tagama järjepideva elukvaliteedi tõusu. Ruhnu saarest peaks saama soovitud paik nii elamiseks kui töötamiseks.

Läbi elamumajanduse arengu suurendada elanikkonda, soodustades vajalike spetsialistide kinnistumist saarele.

3.2.1. Remonditakse olemasolevad munitsipaalelamispinnad;

3.2.2. Leitakse võimalused ja nähakse ette arengukavas olemasolevate vallale kuuluvate majade kasutusele võtmine munitsipaalelamispinna.

Raamatukogule leitakse ruumid ehitatavas koolimajas. Vabanev raamatukoguhoone renoveeritakse valla elamuks. Ehitatava koolimaja spordisaali parema kasutamise huvides kasutatakse seda ka kontserdisaali- ja kultuurimajana. Vajadusel tehakse ehitusprojekti vastavad muudatused. Vabanev rahvamaja hoone renoveeritakse valla elamuks. Koostöös Rannarootsi Muuseumiga nähakse ette Ruhnu saart puudutava ekspositsiooni paigutamine praegusest muuseumihoonest Korsi tallu. Vabanev pind renoveeritakse valla elamuks.

3.2.3. Ehitatakse lõpuni elamispind vallamaja II korrusel, mis on vajalik lepinguliste töötajate majutamiseks;

3.2.4. Vallamaja I korruse vabad ruumid renoveeritakse munitsipaalsaunaks;

3.2.5. Viiakse lõpule maareform.

3.3. Ühisveevärk ja kanalisatsioon

Koostöös Kuressaare Veevärgiga tagatakse Ruhnus ühisveevärgi ja kanalisatsiooni toimimine ning vee kvaliteet.

Väljatakse järske hinnatõuse valla elanikele, vajadusel leitakse kompensatsioonimehhanismid

3.4. Jäätmekorraldus ja heakord

Üldine majandustegevuse surve loodusele on väike.

3.4.1. Soodustatakse elamukruntide ja hoonete korrashoidu. Leitakse toimiv vorm omavalitsuse ja erasektori koostöös hooldusteenuse pakkumisel. Korraldatakse heakorrakonkursse.

3.4.2. Jäätmete kogumine toimub eelnevalt elanike poolt sorteerituna. Tagatakse taaskasutatavate jäätmete taaskasutusele võtmine.

3.4.3. Organiseeritakse ja levitatakse teavet, et tõsta elanike teadlikkust jäätmete sorteerimisel.

3.4.4. Korraldatakse regulaarselt vanametalli kogumine ja äravedu.

3.4.5. Tulenevalt valla heakorraeeskirjast tagatakse saare üldine heakord.

3.4.6. Tagatakse looduskeskkonna puhtus. Iga-aastaselt koristatakse rannalt merest tulnud prügi.

3.4.7. Ruhnu valla koerte, kasside ja muude koduloomade pidamise määruse järelvalve, vaksineerimise propageerimine:

3.4.8. Metsasihtide puhastamiskohustus RMK poolt tagamaks juurdepääsu (tulenevalt Tuleohutuse- ja Metsaseadustest).

4.4.9. Projekti taotluse tulemusel soetatakse konteinerpress (lähima kahe aasta jooksul 2015-2016)

3.5. Haridus

Lapsed on Ruhnu ühiskonna alustala ja tulevik. Lastele kontsentreeritud tähelepanu peab tagama, et neil oleks võimalik õppida ja sportida kaasaegsetes tingimustes, ennast arendada ja võimetekohasel töö rakendust leida.

Ruhnu Põhikool töötab kogudusele tagastatud kiriklas. Hoone on ehitatud 1875. aastal ja ei vasta kooli nõuetele.

3.5.1. Koostöös EV Haridus- ja Teadusministeeriumiga seadustatakse vallavalitsuse ja ministeeriumi vahelise lepingu finantstegevused ning alustatakse kooli õpitingimuste parandamist kas alustades uue kooli ehitamist või kirikla renoveerimist.

3.5.2. Tagatakse Ruhnu lastele võimalus saada kvaliteetset põhiharidust.

3.5.3. Toetatakse kesk- ja kutsehariduse omandamist ning täiend- ja elukestvat õpet

3.5.4. Tagatakse koolis kaasaegsele infotehnoloogiale toetuvad õppevõimalused.

3.5.5. Tagatakse vallas eelkooliealiste laste hoid vastavalt lapsevanemate vajadustele ja valla võimalustele. Edaspidi saab lasteaed endale ruumi(d) uues koolimajas.

3.5.6. Vajadusel rakendatakse koolis tsükliõpet.

3.5.7. Luuakse tingimused väljastpoolt saart tulnud õpilaste õpetamiseks ja majutamiseks (õpilaskodu rajamine).

3.5.8. Silmaringi laiendamiseks korraldatakse lastele väljasõite väljaspool Ruhnu saart toimivatele üritustele.

3.6. Kultuur

3.6.1. Soodustatakse seltsi- ja kultuurielu;

3.6.2. Toetatakse võimalusel projektipõhiseid ettevõtmisi omafinantseeringuga valla eelarvest.

3.6.3. Kujundatakse rahvamajast elanike seltsielu keskus.

3.6.4. Pakutakse lastele rohkem erinevat arendavat klassivälist tegevust. Vajadusel kutsutakse kohale vastava ala asjatundjad (pillimäng, robootika, fotograafia, sportmängud, tantsud jne)

3.6.5. Alustatakse endise piirivalvekordoni kasutuselevõtuks kontseptsiooni väljatöötamist koos rahastusallikate määratluse ja tööjõu otsingutega.

3.6.6 Alustatakse läbirääkimisi Veeteede Ametiga Ruhnu vana tuletorni avamiseks turismiobjektina

3.6.7. Uuendatakse kultuuriasutuste arvutiinventari

3.6.8. Jätkatakse koostööd Saare Maavalitsuse, Saaremaa Omavalitsusliidu, Saarte kogu ja väikesaarte komisjoniga;

3.6.9. Osaletakse maakonna arengukava koostamisel.

3.7. Sotsiaal- ja tervishoiusüsteemi areng

Valdkonnas nähakse ette järgnevad rakendusmehhanismid:

3.7.1. tagatakse isiku või perekonna toimetulekuraskuste ennetamise ja kergendamise mehhanismid töövõimaluste loomise kaudu;

3.7.2. tagatakse toimetulek isikutele, kelle sissetulek ei võimalda ise hakkama saada;

3.7.3. Ruhnu saare elanikele on tagatud ravikindlustus ka töökoha kaotamisel või sissetulekute vähenemisel alla piirmäära

3.7.4. Koostöös Põhja-Eesti Regionaalhaiglagaga arendatakse meditsiinilise esmaabi teenuse osutamist vastavalt kohapealsetele võimalustele.

3.7.6. Lõpetatakse Ruhnu Vallavalitsuse hoone I ja II korruse väljaehitamine Põhja -Eesti Regionaalhaigla meedikute majutamiseks ja normaalsete töötingimuste loomiseks

3.7.7. Alustatakse endise piirivalvekordoni jätkusuutlikkuse kontseptsiooni väljatöötamist, võimalike finantsallikate määratlust ning tööjõu otsinguid.

3.8. Ettevõtlus

Saare ettevõtlus hõlmab hetkel järgmisi valdkondi: põllumajandus, kalandus, toidu- ja tööstuskaupade jaemüük, turismiteenused (majutus, toitlustus jne), meelelahutus, ehitus.

3.8.1. Soodustatakse ettevõtluse osatähtsust saare tööhõives.

3.8.2. Kohaliku ettevõtluskeskkonna areng peab tagama uute töötegemise võimaluste tekke, looma võimalused inimestel ennast ja oma ideid teostada.

3.8.3. Toetatakse põllumajanduslikku tegevust (loomakasvatus, taimekasvatus, mesindus jm). Tagatakse abi põllumajanduslike maade rentimisel, masinapargi hooldusel, põllumajandus-toodangu väljaveol. Tagatakse seni majandatavate metsade edasine majandamisvõimalus vastavalt Ruhnu valla üldplaneeringule. Taotleda piirangute leevendamist saare hoiualadel, juhul kui need piiravad või takistavad mõistlikku majandustegevust

3.8.4. Soodustatakse kohalike loodusvarade (nt. mets, ravivesi jm.) kasutuselevõttu.

Arendatakse välja puutöököda, saekaater ja metallitöököda. Otsitakse koostöövõimalusi ravivee kasutuseks teiste pädevate ettevõtetega.

3.8.5. Toetatakse turismi kui ühe ettevõtlusharu arengut.

3.8.6. Teostatakse metallitöökoja ja puutöökoja väljaehitamine projektipõhiselt – 3 aasta jooksul.

3.8.7. Soodustatakse algatusi ettevõtluse valdkonnas (kohalikul toorainel energia kasutuselevõtt)

3.8.8. Koostöös Veeteede Ametiga taastatakse tuletorni kui vaatamisväärsuse külastamise võimalus.

3.8.9. Randoja kinnistu kasutusele võtmine vastavalt valla ja MTÜ lepingule.

3.8.10. Esitatakse ettepanekud Kalapüügi- ja Jahiseaduse muutmiseks täiedamiseks, arvestades Ruhnu ajaloolist eripära (hülgejaht).

3.9. Turismikorraldus

Majutusteenuse pakkumine saarel on rahuldav.

3.9.1. Soodustatakse lisaks olemasolevale turismipiirkonnale sadama piirkonna väljaarendamist koostöös sadama haldajaga (Saarte liinid, sadama tankla).

3.9.2. Parendatakse teabe kättesaadavust (kodulehekülg internetis, trükised, laevateavitust, teadetetahvlid sadamas, lennuväljal ja külas).

4. Investeeringud

Investeeringud jagunevad järgmistele objektidele:

4.1. uus koolimaja, alates 2014.-2017.

- 4.2. elamute ja elamispindade renoveerimine – pidev – 20000 € 2015.a.
- 4.3. rajatakse töökoja juurde tankla – mais, 2015 – 8000 €
- 4.4. alustatakse päästeameti depoo juurdeehitust – koostöö riigiasutustega, projektid – 2 aasta jooksul
- 4.5. vallateede korrashoid - pidev
- 4.6. turismikorralduse uuendamine (viidad, infotahvlid jm) – mai, 2015
- 4.7. infotehnoloogia vahendite uuendamine (rahvamaja ja raamatukogu arvutid) – 2015
- 4.8. investeeringuteks valla hoonetesse ja rajatistesse võib vald võtta laenu lõpptähtajaga 2018.
- 4.9. kaasfinantseeringud valla arenguks vajalike projektide elluviimiseks.

5. Valitsemine

- 5.1. Kogukonna teavitamise ja kaasamise parendamine;
- 5.2. Vallavalitsuse ja Vallavolikogu tegevuse avalikustamine
- 5.3. Valitsemiskulude vähendamine.
- 5.4. Suhtluskultuuri ja koostöö parandamine (valla elanikud, riigiasutused, lepingupartnerid jne.).